Lector: *Gabriel HRDLICSKA* Coperta: *Ovidiu AVRAM* Tehnoredactare computerizată: *Mihai*
eeditura Mesagerul ISBN 973 – 9242 – 22 – 7
Takashi Arima
UMBRA LUI ULISE
POEME
Prefaţă, traducere şi note de Ion Cristofor
Cluj-Napoca 1997
Ulise şi Toyota sa

Takashi Arima, unul din cei mai mari poeţi ai Japoniei de azi, s-a născut la 17 decembrie 1931, la Kameoka, Kyōto. Poetul face serioase studii de economie la Universitatea Doshisha, luându-şi licenţa în 1954. Deşi atras de ştiinţele exacte, tânărul intelectual japonez începe să scrie poezie mai ales după terminarea celui de-al doilea război mondial, un eveniment istoric care a marcat profund societatea niponă, lăsând răni adânci în sensibilitatea oamenilor.

La începuturile prodigioasei sale cariere literare, avea să fie influenţat de Mitsuharu Kaneko, un cunoscut poet al epocii, traducător al lui Emile Verbaeren şi prieten cu Robert Desnos. Devine în curând membru al unei grupări poetice moderniste de la Kyōto, publicând poezii şi eseuri mai ales în revista *Gendaishi* (Poezie contemporană).

Când muzica folk începe să prindă şi în Japonia, poemele satirice şi ironice ale lui Takashi Arima sunt preluate de tinerii cântăreţi şi puse pe note, fiind imprimate pe numeroase discuri şi casete. În acest fel, popularitatea poetului creşte simţitor, cu atât mai mult cu cât creaţia sa e lipsită de sofisticare, de artificii retorice inutile. De cele mai multe ori. Poetul se adresează direct, vorbind cititorului cu sentimentul tonifiant al fraternităţii, al apartenenţei la aceeaşi familie umană, indiferent pe care din meridianele globului s-ar afla. Reputaţia sa creşte, diverse antologii din poezia poetului nipon apărând în mai multe limbi străine, prima dintre acestea fiind chineza. Dar popularitatea în r ţara natală avea să atingă cote înalte mai ales datorită turneelo

pe care Takashi Arima le efectuează prin întregul arhipelag nipon, în cadrul unei iniţiative proprii numite Caravani poetică, c. e cuprindea recitaluri din creaţia sa lirică.

Profesor la Colegiul literar din Ōsaka, la Universitatea di Arte-Frumoase din Kyōto, membru al PEN-Clubului japonez membru al Academiei Mondiale a Artei şi Culturii (SUA) preşedinte al Centrului Asiatic de Schimburi Culturale di: Kyōto, Takashi Arima se bucură de o notorietate ce a depăşi de mult frontierele ţării sale. Poezia lui va fi tradusă îi numeroase ţări de pe glob, iar autorul va fi invitat din ce în ci mai frecvent la diverse festivaluri internaţionale dedicat literaturii. Ca un adevărat Ulise modern, Takashi Arima colindat întreg globul pământesc, nenumărate din poeziile sal fiind instantanee lirice care surprind atmosfera oraşelor vizitate) a unor locuri ce au o rezonanţă istorică sau sunt încărcate de mitologie particulară.

Poemele sale sunt de o simplitate surprinzătoare, asemer omului pe care am avut plăcerea să-l cunosc în octombrie 199 la Belgrad, cu ocazia desfăşurării celei de-a XXXII-a *întâlni*) *Internaţionale a Scriitorilor*. Deşi încărcat de celebritate, poetij nu avea nimic din morga unui VIP cultural. Surâzătorul nip avea să mi se descopere la lectura poemelor sale un poet umilinţei franciscane, un spirit profund înainte de toate, elogii existenţa obscură în versuri scurte, ce-l amintesc pe Gius Ungaretti. Iată, de pildă, poemul29, din ciclul intitulat/nee, *sfârşitului*: Nu va fi pus sub sticlă / Nici întâmpinat cu Apia

Nici primit în triumf / Şi nimeni nu se va-ntoarce spre el. // Dar el se mişcă/ Respiră / Rezistă/ Acolo unde nu te-aştepţi niciodată// Peştişorule, te-ai ridicat la suprafaţă/ Şi iată că te scufunzi din nou/ Lăsând câteva bule. // Ai dreptate. Te-aprob/ Că vrei să-ţi continui viaţa/ O viaţă obscură.

Dacă poezia citată mai sus e un elogiu al existenţei umile, nu e mai puţin adevărat că e totodată – ca întreaga operă poetică a lui Takashi Arima – şi un elogiu al libertăţii, al individului dornic să cutreiere spaţiile. Cele mai multe dintre poeziile sale sunt în realitate file ale unui jurnal de călătorie. Dominată de un

spirit modern, în căutarea frenetică a unui eu colectiv, opera lui Takashi Arima ne comunică sentimentul tonifiant al unităţii lumii văzute sub o diversitate surprinzătoare, cu un ochi proaspăt, capabil de uimire. Ca şi Saint-John Perse altă dată, poetul nipon schiţează o adevărată poetică a universalului, construită pe credinţa că tot ceea ce se petrece în lume e demn de a fi celebrat. Pentru el peisajul e cu adevărat o stare de suflet. Atâta doar că Takashi Arima refuză solemnitatea discursivă, descoperind lucrurile prin intermediul unei expresii de o simplitate deconcertantă. Limbajul său nu are nimic din rostirea oraculară, de verset sacru a poetului francez, ci e vorbirea plină de har a omului simplu, ce coboară în stradă, amestecându-se în şuvoiul uman, pierzându-se în anonimatul turistului obişnuit. Pentru poetul nipon miracolul existenţei poate fi descoperit oriunde, în orice parte a globului pământesc. Spectacolul nocturn al cerului de vară îi va produce delicii neasemuite într-un colţ neştiut al deşertului Gobi, unde profesorul de la Kyōto va împărţi acelaşi acoperiş cu păstorii mongoli şi cu turma acestora. Altă dată, rafinatul om de cultură se va lăsa purtat de reverii culturale în marginea mitologiei greceşti, vizitând Grecia cu sentimentul că zeii de odinioară mai sălăşluiesc în văgăunile de la poalele muntelui Parnas. Din păcate, poetul constată pretutindeni efectele dezastruoase ale tehnicii, contemporane asupra naturii şi a aşezămintelor arheologice, invadate de hoarde de filistini în vacanţă. Peisajul altă dată sacru e poluat acum de lungile autocare turistice, scuipând un fum negru. În Egiptul faraonilor şi al zeului Ra, tehnica prost utilizată pune în pericol existenţa monstrului din Gizeh, bolnav până în măruntaie ca urmare a lucrărilor hidro-energetice de la Assuan. Takashi Arimapa reurge aceste spaţii ale memoriei culturale ale umanităţii cu modestia unui biet om din Asia: Sub cerul albastru al altei vârste/ Un bărbat ca mine, trecut de şaizeci/ nu înseamnă mare lucru. // La picioarele mele, uluirea unei mări/ sub soarele arzător al Cretei/ Un foşnet de lămâi în strălucitoarea/ lumină a frunzişului// Ţâşneşte din măruntaiele unei coline/ anticul palat al regelui/ în

picioare o uriaşă urnă singuratică// Din strămoşi ce nu-s nici zei nici eroi/ nu-s decât/ un biet om din Asia/ A cărui chetă ar vrea să fie originea/ invizibilului fir al Ariadnei. (*Misterele de la Cnosos*).

Vocaţia de Călător a lui Takashi Arima se asociază aici cu o marcată conştiinţă a ecologistului ce constată fragilitatea naturii, dar şi a fiinţei umane, a speciei care are inclusă în gena sa şi instinctul autodistrugerii. Într-un poem intitulat *Câinele din Pompei* – amintind poezia cu acelaşi titlu a lui Lucian Blaga – ne întâmpină meditaţia gravă asupra destinului omenirii. Remarcabila sensibilitate lirică a poetului nipon transformă aceste poeme ocazionale (în sens goethean) înreflexii grave asupra marilor probleme ale epocii noastre, dintre care poluarea (*Smoky Mountain*), înstrăinarea, terorismul, goana bezmetică după consum, degradarea limbajului din discursurile demagogice ale politicienilor (*Palinodie*), birocratismul etc. Sunt doar câteva din temele predilecte. Lirica bântuită de mari nelinişti existenţiale a lui Arima ne descoperă nu atât un poet înclinat să filosofeze, cât o conştiinţă planetară, care numeşte nu doar răul din Japonia, dar şi pe cel de la noi sau de aiurea. Să citim doar un scurt poem ironic şi vom constata că Marin Sorescu al nostru are afinităţi nebănuite cu acest hâtru poet japonez, ce pare să fi cunoscut îndeaproape birocraţia noastră: Pentru a pregăti şedinţa generală/Alegem un comitet director. / Câţiva întârziaţi. // Pentru a alege comitetul director/ Formăm o comisie specială. / Câţiva somnolenţi. // Pentru a pregăti comisia specială/ Alegem o comisie permanentă/ Câţiva renunţă pe la jumătate. // Pentru a pregăti comisia permanentă. /Alcătuim un mic comitet. / Unii nu deschid gura. // Pentru a pregăti acest mic comitet/ Ţinem o şedinţă de pregătire. /Absenţi. // Pentru a pregăti această şedinţă pregătitoare/ Dăm un banchet. /Antren general. (*Şedinţe*) Cât de mică e lumea! Cât de bine cunoaşte Takashi Arima realitatea lumii contemporane, cea pe care o străbate în chip de călător neliniştit, pe care o pune sub lupa sa ironică sau sarcastic-binevoitoare.

Pentru acest globe-trotter al poeziei, drumurile sunt întotdeauna prilejuri de întoarcere spre sine, spre o cameră în care călătoria continuă, în care imaginaţia poetică îşi instalează planiglobурile sale. Hărţile acestui spirit vagant sunt, asemenea hărţii de pe scutul lui Ahile, apropieri concentrice de o esenţială *imago mundi*. Poeziile lui Takashi Arima sunt şi ele o imagine a lumii surprinsă în latura sa tragică, fascinantă, livrescă, amuzantă, în care reîncarnatul rapsod homeric propune ca punct de sprijin al universului, al lumii rătăcite în care trăim, puritatea şi armonia cântecului orfic, instrunat peste mode şi timp (Ion Barbu), peste frontiere. Aventura poetului nipon e aventura unui Ulise modern, care înlocuieşte antica navă cu populara Toyota, sextantul cu aparatul de fotografiat Nikon. Noul cavaler al idealului rătăceşte neliniştit sau doar mânat de curiozitate într-o lume în care zeii au fost înlocuiţi de artefactele publicităţii şi ale reclamei comerciale. Dar lumea lui Takashi Arima e una în care miracolele mai sunt cu putinţă.

Ion CRISTOFOR

*

Metamorphosis sotiros

Ca legătură între cer şi pământ o seculară scară de corzi
Un munte cu totul de piatră domină vasta câmpie tesaliană
Un lăcaş pământiu cu o strălucire aprinsă pe pisc
Mănăstirea în care călugării bizantini s-au retras
Ia-ţi ochelarii, pune-ţi haina din nou
Icoane, fresce, odoare sacre te-nconjoară
Picioarele te-mping la marginea prăpastiei
Deschide larg braţele, lasă-te pătruns de spiritul muntelui
Şi ia o altă formă corporală decât cea pe care-o ai
Zeul fulgerului de pe Acropole

Priviţi, Zeus îşi face apariţia acolo Deodată norii negri se adună şi radioasa splendoare a cerului atenian dispare Săgeţi de lumină pornesc se-ntretaie umplu cerul de cruci şi fulgerul cade cu furioase zgomote

Mai departe de sanctuarul Olimpului o capricioasă aversă

soseşte acolo gâfâind Trece pe deasupra sacrei coline a Partenonului Ocoleşte antica Agora şi macii săi încalecă zidirile contemporane

Apa ce se revarsă să fie oare picăturile abluţiunilor Sau lacrimi de mânie pe rănile pricinuite de păgâni

Zadarnic ochiul vioi va scruta cerul de atâtea ori jinduit Nu va zări nici coroana din frunze de stejar, nici sceptrul Nici măcar chipul cu barbă stufoasă.

Misterele de la Cnosos

Sub cerul albastru al altei vârste Un bărbat ca mine, trecut de şaizeci nu înseamnă mare lucru

La picioarele mele, uluirea unei mări sub soarele arzător al Cretei

Un foşnet de lămâi în strălucitoarea lumină a frunzişului

Ţâşneşte din măruntaiele unei coline anticul palat al regelui în picioare o uriaşă urnă singuratică

Din strămoşi ce nu-s nici zei nici eroi nu-s decât un biet om din Asia

A cărui chetă ar vrea să fie originea invizibilului fir al Ariadnei

L

O fabulă

Cândva trăiau pe-aicea nimfele greceşti

Culegeau frumoşi trandafiri şi frunze de viţă

Spre a se-mpodobi cu coroane

Sub un soare strălucitor zburdau peste coline şi vâlcele

Se scăldau în pâraie şi adormeau prin pajişti Setea şi-o potoleau la ţâţa caprelor de munte iar din când în când se hârjoneau cu Dionisos Ori îmbătate de viaţă dansau cu satirii în zilele de azi nimfele din alte părţi Se-nghesuie în trenurile aglomerate la ore de vârf Poartă minuscule căşti de ascultare la urechi. Se afundă în văgăuni ascunse între strălucitoare clădiri de sticlă

Lucrează la micro-ordinatoare

Sorbesc iaurt doar ciugulesc pâinea

Iar seara odată venită îşi împrăştie grijile la karaoke

Dansează în discoteci până-şi pierd minţile

Împrejurimile Delfi-ului într-o curte o turmă de vreo duzină de oi pesemne

Păscând pe-ndelete iarba cosită Clinchetul tălăngilor ei mă urmăreşte Pe panta abruptă şi golaşă a stâncilor cenuşii

Pe câmpiile smălţuite cu vechile ferme Pămătufurile grozamei se unduiesc o fetiţă cu părul buclat se joacă de-a mama Un băieţel cu picioarele lungi face ture cu bicicleta sa veche

Deasupra dormitorului dintr-o vilă abandonată Ferestrele se izbesc sub mugetul vânturilor muntelui E jumătatea lui mai, sub un cer acoperit cese-ncarcă de-ntunerec Iată-mă deodată străin singur cu mine însumi i:

La poalele muntelui Parnas

O revărsare de grozamă în floare Pământ acoperit de măslini Un drum mărginit de ciprişi negri vârful lor o săgeată spre cer în lături, zdrenţărosule… Şi însuşi regele Laios nu va mai fi în curând Au dispărut odată cu el soldaţii ce scoaseră armele a dispărut Oedip

La poalele muntelui văgăuni în care zeii sălăşluiesc Lungile autocare de linie ce fac naveta pe drumurile pavate Scuipă un fum negru în anticul sanctuar rămâne Apolon printre sculpturile gravate

Cu decrete şi stânca, acum restaurată, ce-a fost centrul pământului.

Hoarde de filistini în vacanţă.

17

O scurtă Odisee

Muză, mai povesteşte-mi despre bărbatul mult iscusit care, după ce-a dărâmat zidurile sfinte ale Troiei, a rătăcit vreme îndelungată prin cetăţile multor neamuri şi le-a iscodit obiceiurile.

Cântul I din *Odiseea*

Purtând T-shirt şi ochelari de soare

Iată-l pe Ulise al meu

Traversând Atena tuşind ca un astmatic

Pe străzile sale pline de fum şi de ambuteiaje
Oh, Musha, roagă-te
Pentru băieţandrul dintr-o îndepărtată ţară din Asia pe care paşii l-au adus până aici
Pe spatele maioului său alb un citat din Homer
Iată-l pe Ulise al meu
Pe drumurile bătătorite-ale Greciei
Traversându-i crestele se minunează de surpatele sale ruine
Oh, Musha, povesteşte-mi pe îndelete eternul reînceput al acestor bătălii
Prefăcându-se a cânta din acea harfa desenată ce o poartă sub braţ
Iată-l pe Ulise al meu
Desfăcându-şi velele pe o mare egeeană straşnic de poluată îndepărtându-se de coastele ce foiesc de turişti şi de mizerii
Oh, Musha, de-ar auzi ei groaznica mânie a lui Poseidon, Zeul Mărilor
Cu T-shirtul său de talie mică, udat de sudoare
Iată-l pe Ulise al meu
Rătăcind prin văgăunile insulelor modernizate urmărind iluzia
Zburătoare a fluturelui Apolon acum pe cale de dispariţie
Oh, Musha, cântă-mi legenda
Ce tocmai se aşază
Pe buzele lipsite de viaţă ale lui Homer
*
LCI
19
Viziunea Europei
Pe insula Rodos
Ceva mai de mult decât odinioară Fiica unui rege fenician Pe când culegea flori de iacint şi de violete într-o zi de primăvară fu atrasă de răcoarea brizei din larg
Se dezbrăcă voind să se scalde Lungile plete blonde se

răsfirau Pe spatele ei splendid de băiat ratat în aceeaşi clipă Zeus, stăpânul cerurilor
De pe sublimele înălţimi ale sacrului munte Olimp
Pe când îşi plimba privirea pe deasupra lumii de jos
Fu izbit de neasemuita frumuseţe a copilei
Ca să se ferească de gâlcevitoarea gelozie a bătrânei neveste
Se transformă într-un taur alb, cu ochii blânzi
Şi se apropie încetişor de tânăra fată de pe plajă
Europa şi taurul
Deveniră prieteni apropiaţi de joacă
Când călărea asemenea unei amazoane în spinarea sa
Lui îi făcea mare plăcere să alerge
Şi iuţind pasul, să intre în mare
Reîntorcându-se în insula natală ca să-şi astâmpere poftele
Şi astfel mulţumită ar fi trăit Europa până la capătul vieţii
Suntem acum în 1993 la jumătatea lui mai în salonul de la Melatron ton Ippoton Un planşeu din primul secol al erei noastre Ce-a adus din insulă către nord un motiv Relatând Seducerea Europei e aici încrustat
Stând în faţa acestui tablou vibrând de culoare îmi apare deodată harta Europei
Grecia şi Italia ar fi picioarele alergând Danemarca pesemne e capul Beneluxul faţa Maastrich buricul în timp ce Germania şi Franţa Ar fi coapsa stângă şi cea dreaptă
Anglia şi Irlanda extremităţile unei mâneci şi mâna sa dreaptă
Ca şi cum aş rezolva un puzzle încerc să introduc în joc toate ţările Uniunii Europene
21
Trandafirul de nisip
Necropola
Părăsesc malul de răsărit unde locuiesc cei vii
Aşezat pe un bac mic şi gol
Traversez Nilul cu lenta sa curgere

Păşesc pe malul de-apus unde morţii se odihnesc
Niciun cerşetor pe-aici
Niciun bişniţar inoportun care să te sâcâie în apropiere drumul de ţară abandonat
Bărbaţi şi femei în rugăciune cu un rozariu în mână
Un vânt cald suflă de nicăieri şi de pretutindeni la curba drumului de evitat eternele surpări de teren Un bătrân tren de marfă se târăşte abia Sub greutatea resturilor trestiei de zahăr
Pe drum gata să se prăbuşească doi coloşi de piatră Soarele binefăcător al dimineţii îi scaldă Gemetele planşetele slăbesc Aceste fiinţe diforme abia ţinându-se în picioare
Ajungem în câteva clipe în satul Kurna într-un munte cu vegetaţie săracă
Gropi săpate pentru îngropăciunea morţilor
Valea de culoare brună se-ntunecă se-nfundă se răsuceşte
Monstrul din Gizeh
La şaptezeci de ani, după ce un trup de bestie a apărut sub capul său Monstrul, el însuşi a îmbătrânit Arătându-şi hidoasa lui piele ridată Pe care soarele torid o biciuieşte cu o căldură de infern Umărul stâng din care o piatră calcaroasă s-a desprins şi-a căzut la pământ Poartă vizibile urmele unei proteze
Măturat de-un vânt uscat ce poartă nisip
Chipul său e săpat de cicatricele variolei
Suferind din cauza excesului de sare
E bolnav până în măruntaie
Mulţumită barajului de la Assuan
Pânza de apă freatică foşneşte sub ghearele lui
Străpuns adânc de un sindrom capilar
Suferă de eczemă cronică
Dar în ciuda groaznicei dureri ce-l încearcă
Pe platoul deltaic de peste patru mii de ani
Bătrâna bestie cu chip uman, mai mult ca umbra lui
Păzeşte mormântul Faraonului.
25
Sahara în zori

De la hotelul din Erfoud
Cinci persoane într-un Landrover
Se duc în deşert să vadă răsăritul soarelui
Un bărbat cu pielea brună în djellaba şi cu turban alb
Stă la volan, zgârcit la vorbă
Zgâlţâit fără milă pe scaunul din spate
Mă trezesc din moţăiala

Drum de vreo oră prin întuneric în plină viteză pe nisip fără şosea Duna de la Merzuga se arată la orizont Suflă un rece vânt de dimineaţă Ridic gulerul hainei albastru-închis îmi scutur din sandale firele de nisip Urcuş şi coborâş al dunelor unde sălăşluiesc siluetele vântului în sfârşit în depărtare se iveşte o geană de lumină

Se-ntinde pe valurile nenumărate-ale dunelor
Până departe la hotarele lumii
Vata norilor se subţiază
Capătă o strălucire de ambră
Dăruind cerului o perdea cărămizie
Deodată lumina dimineţii o străpunge
Uluitorii trandafiri roş-întunecaţi îmbobocesc în deşert
La întoarcere
Un tânăr berber numai zâmbet
Ne-mbie cu nişte amoniţi expuşi pe o scândură
Se-ndreaptă spre mine iute ca o gazelă
Soarele e acum în spatele meu
Un picior mi se-nfundă-n nisip
O durere înţepătoare în genunchi
Cu un aer nepăsător îi redau surâsul
Un băiat la Marrakesh

Ochii limpezi sub pleoapele crispate Pupila blândă a unui măgăruş Privirea fixă picioarele goale Un surâs îi înfloreşte pe buze

Privirea îi devine câteodată severă
Mai precisă decât obiectivul automatic al unui video
Urmăreşte silueta unui străin mai în vârstă

Şi micşorează deschiderea diafragmei

Deodată taie în două mulţimea din târg o ia la fugă prin străduţele înguste ale Medinei. Se reîntoarce apoi în căutarea străinului dispărut la şi cum s-ar juca de-a v-aţi ascunselea

Locul fără voce

Unduiri peste unduiri de roşii nisipuri uscate

Lăsând în urmă oraşul pe nume Urzazat.

Semnalizările rutiere mi-apar

Ca nişte anghile târâtoare în trecere prin Erfoud

Un soare torid *

Pictează în contrast zonele de lumini şi de umbre pe Faţa stâncii abrupte străjuind strada deformată de trecătoare în drum deasupra unei ridicături de pietre fv: Resturile unui casbah

Autocarul ridică un nor fierbinte de nisip nwu: u r Intră în o aza de la Tinerhir 11: –.: –;]: – H

Trece printr-un curent de aer proaspăt Deodată cheile de la Todra se deschid uv & ţă-dhâteisttiei Stânci masive se ridică pe drum *îi* i! i<:. >h; – început de obstacole *i i. wjs* i – Hfi – ţ – ei. –.).

În acestloc;! r: MS1 * & – Nu se aud decât paşii mei

Fără niciun motiv scot un urlet >; i-Două sau trei ecouri îmi răspund înainte de-a dispărea într-un cer albastru, zdrenţăiti; 11;<! C Chiar şi trupul abandonat

Miracolul de la Abu Simbel

Templul ce n-a vrut să dispară sub apele râului Priveghează în faţa unui munte pietros de-a lungul malului în picioare ca acum trei mii de ani Cei patru coloşi străjuind de fiecare parte a intrării Poartă tichia puterii şi-o falsă, stufoasă barbă sub bărbie Aşezaţi pe tronul cu dublă coroană

Câteva. zeci de metri deasupra

Vreo douăzeci de zei-babuini cu botul de câine

Aruncă turiştilor o privire severă

La picioarele ţeapăne ale lui Ramses al II-lea

Trei monumente gravate cu hieroglife

Statuile familiei regale aliniate ca nişte pitici în interiorul domului de stâncă

Scăpat de războiul din anul treisprezece dinaintea erei noastre
Ajutat de puterea zeului Soare
Hieroglife sărbătoreşti corăbii alunecând
Scene de-ofrandă şi de cult gravate-n relief
În penumbră Zeul zeilor
Ca să ilumineze pe zeul Ra pe rege şi pe zeul Harendotes Soarele dimineţii vine să marcheze anul de două ori în faţă, opt coloane ale lui Osiris sprijină acoperişul Pe sprâncenele sale modelate asemeni unei cobre Găinaţul unei păsări sălbatice
Scenă-n mişcare
Pe drumul de la Urzazat
Pe fundalul nespus de albastru al cerului de aprilie Piscurile munţilor Atlas ţâşnesc ca verticale albe Ascensiune a culmii Tickika, curbe numeroase şi gropi întâlnim un ţăran călare pe măgar
O turmă de oi şi de capre duse la păşune Indicându-ne baştină laurului roz şi-a cactusului Rătăceşte de-o parte şi de alta a şoselei
Din câmpul de maci de-alătun
Un băiat cu părul negru şi creţ ne face semn cu mâna
La umbra unui arbore din livada de măslini cu creştere lentă
Sunt aşezate vaci cu pete albe şi negre
Pe geamul opus al unui autocar trecând în goană
Defilează verdea pădure de curmali
Un sat din cărămizi uscate roşii întunecate s-apropie

Privelişte cu casbah
La Ait Benhaddu
*
La picioarele unor ruine părăsite
Aproape de verzii, răzleţii curmali
Un curs de apă puţin adâncă, asemeni unei panglici fine
Urc drumul în pantă spre o fortăreaţă surpată în ciuda

durerii provocate de-o crampă la picior
Să mă aşez în vârf pe vreo ridicătură pietroasă
Departe, foarte departe
Prin ochelarii de soare pătrund
Dunele teşite, brun întunecate
Ondulează în valuri dizgraţioase
Da… la sfârşitul secolului al nouăsprezecelea
Un poet de geniu precoce se pierdu în acrobaţia de cai şi se făcu traficant de arme în afara Egiptului mai departe de-aici într-un loc necunoscut mai departe decât acolo
Sub ploaia de raze fierbinţi a soarelui
Un tânăr ghid slăbănog, stând în picioare lângă mine
Fără o vorbă şi-arată ceasul de pe mână
Un veteran al aviaţiei din Tanger îşi potriveşte cascheta cu cozorocul alungit
Desface braţele ca şi cum ar zbura
Îmi azvârle o privire dispreţuitoare pierdută în visul meu Coboară colina
Valea morţilor în acea ţară
Ploile sunt rare
Deasupra oamenilor cu pielea înroşită de soare
Imensitatea unui cer în care nu poţi zări niciun nor în acea ţară
Piramida e un simbol al morţii Privegheată e de Osiris din timpuri străvechi învăţătura riturilor funerare în acea ţară
Electricitatea e stocată pentru traiul de zi cu zi Un fluviu cu lenta lui curgere a fost îndiguit Transformat într-o abundentă electricitate în acea ţară
Luna răsare noapte de noapte
O constelaţie urmează calendarul solar
Un întreg popor urmăreşte giganticele corpuri cereşti
Croaziera nebună
Tânărului meu prieten Yasser Shaban

Oh Yasser grăsanule dansezi dansezi cu o dansatoare mai

în vârstă ce-şi arată buricul o butelie de coca-cola în mână din care sorbi Ura şi amărăciunea serviciului militar s-au cuibărit în inima ta Le dai la iveală pe scena unui vas de croazieră

Bineînţeles alcoolul e interzis Alah din ceruri ne priveşte

Costumul tău şi cravata produse amândouă în Egipt îţi lustruieşti vârful pantofilor strălucitori Hai să ne scuturăm mijlocul în faţa acestei dansatoare pe jumătate goală

Dragă Yasser te vei întoarce la Cairo

Partenera ta îşi întredeschide buzele misterioase

Cu trupul ei suplu şi mlădios

Cu o îndrăcită melodie arabă

Te dai în vânt să-ţi risipeşti toată noaptea în dans

Eşti înghiţit de un şuvoi de pasageri

Picături de sudoare strălucesc ca perlele pe larga-ţi frunte brună la fereastră te-nlănţuie o proaspătă briză fluvială

Nilul cu lenta sa curgere se cufundă-n apus Stelele cerurilor se leagănă pe valuri

Dansează Yasser cu sprâncenele stufoase dansează Yasseriu te crezi asemeni regelui Ramses După o croazieră pe largul fluviu Ar trebui să-ţi spunem Yasseriu Dansează dansează tinere Yasser dansează

*

Satul trandafirilor

El – Kelaa-des-Magouna

O femeie trupeşă cu văl şi cu veşminte negre Duce un buchet imens de trandafiri pe cap

Părăseşte duna de nisip se apropie i iii

Sub flăcările unui soare toropitor

Pe drum o lovitură de tunet

Sub privirile mele vasul de cristal se sparge

Petalele albe se risipesc în toate părţile

Acoperite de pulberea nisipului ce se ridică sub picioarele mele

O casă pătrată într-un colţ izolat al satului Florile de stâncă toate îmbobocite se-nalţă pe o măsuţă

Deschid flaconul pe care trupeşa femeie mi-l întinde Apa de trandafiri împrăştie un delicat parfum

*

...

Orfeu la Volubilis

Printre ruinele de pe micuţa colină

Umbra mea Orfeu

Plecat peste zidul mozaicului şters

În mână cu harfa pe care o ciupeşte uşor

Spre a povesti istoria Romei antice

O pată galbenă de rapiţă înflorită se unduieşte în vânt o câmpie în care livezi şi lanuri de grâu se răsfaţă Deodată răsare arcul de triumf al împăratului Caracala Ducând la un sanctuar, la sala de oaspeţi şi la un amfiteatru Apar băile publice şi bordelurile

*

Sunetul harfei creşte ritmul devine mai rapid

În vârful unei fine coloane corintice

O barză albă îşi construieşte cuibul cu puternice bătăi de aripi

Animalele şi plantele de pe plăcile mozaicului chiar şi ele cântă şi dansează sub strălucirea cerului albastru o turmă de oi paşte netulburată pe colina Pe care păsări sălbatice cântă în cedrul cel verde-al Libanului Umbra mea Orfeu

Cu accentul berber al imnurilor din Coran Fredonează Roma antică

Pentru un tânăr

În onoarea mormântului 62 din Valea regilor

De ce ai murit atât de tânăr

De ce un tezaur atât de preţios

A fost ascuns

Pe un papirus pe reliefuri

De ce numele său n-a fost scris

Un băiat a fost mumificat Tutankamon

De aur masca acoperindu-i faţa

De aur mormântul ca aripa păsării
De aur scaunul pe care Ank a fost gravat
O coroană de rege cu sabie scurtă bijuterii şi o amuletă
Cele mai multe înstrăinate într-un îndepărtat muzeu
Un băiat fără nume îşi doarme somnul profund Tutankamon
Către anul trei mii cinci sute îngropat în adâncul văii necropolă
Resturile lui pământeşti învelite cu blândeţe în
Plânge inima sa păzită de-un scarabeu
Doarme încă un somn de copil
Un băiat îşi păs Tutankamon
*

Colţul mormintelor familiei Saad într-un colţ al întortocheatei Medine înconjurată de ziduri de pământ mai înalte ca omul Familia regală Saad din secolul al şaisprezecelea A fost depusă în tăcerea unui mormânt

Capelă sumbră cu zidurile flancate de mihrâb Mausoleu solemn cu mozaic pe jos Cipreşi tunşi delicat ridicându-se până la plafon Decoruri interioare cu motive geometrice

Şirul vizitatorilor
Ce se înghesuie pe o potecă îngustă
Freamătă de curiozitate
Ici-colo prin grădina dimprejur
O abundenţă de flori galbene, mov şi roş-întunecate
Portocali grei de rod

Ascunse după ramurile arborilor Pietrele tombale cu nume indistincte Se-ntind până departe Grupul de ochi e aţintit spre mausoleu îşi pierde dorinţa de-a merge mai departe într-un colţ mai umbrit Un tânăr cu jeanşi murdari
*

Cu o foarfecă-n mână ridică ciocanul de fier Continuându-şi opera de restaurare a monumentului

Sacrul şi profanul în apropierea heleşteului sacru

O broască râioasă târându-se e un nonsens
Lucru pe care curioasa mea însoţitoare l-a remarcat
Prejudecăţi ale omului de rând
Pe un granit purpuriu
Câteva hieroglife indescifrabile
Deasupra spectrului unui enorm scarabeu în sensul contrar acelor de ceasornic
Două rotiri pentru a se căsători
Trei pentru a găsi fericirea
Mai mult de opt pentru ca visele să ţi se-mplinească
Adevărat sau nu, cu strigăte entuziaste Oamenii avizi se rotesc împrejur Ridicând un nor subţire de praf
La Kom Ombo
O galerie despărţită în dreapta şi-n stânga Două intrări în interiorul turnului
Un altar despărţit la sud şi la nord Două ieşiri ale încăperii
Zeul Horus, cu chip de vultur, devine neclar S-a înălţat prea sus în ceruri în timp ce pătrunzi într-un templu mic şi-ntunecat Mumii de crocodili împăiaţi ţi se oferă spre adorare
Oamenii din reliefuri îşi prezintă ofrandele sunt înainte de toate servitorii zeului Sebek
Nu îndrăznesc să-mi cred ochilor
Numele Cleopatrei e gravat alături de cel al epigrafiştilor
Acest puţ a fost săpat în timpul dinastiei Ptolemeilor Pentru a putea controla fluctuaţiile creşterii Nilului
Un strigăt de durere poate fi auzit de-aici
O turmă de cămile marcate cu fierul roşu trecând
Prin poarta acestei lumi
În picioare pe promontoriul din Ombos
Revăd scene de altă dată cu un ochi lipsit de griji

Fantoma din Karnack în profunzimile albastre ale nopţii diafane Având ca reper luminescenţa lui Sirius Ţăranii din timpuri străvechi au ticluit un calendar şi hotărau ziua însămânţării.

Observând nivelul Nilului

Mult mai departe decât treptele săpate în piatră care. Duceau în profunzimi Pescarii de mai demult înălţau o rugă o rugăciune sfântului lor patron şi astfel cunoşteau momentul urcării bancurilor de peşti

Astăzi naraţiunea perfectă într-o limbă străină

E folosită-n exces

Chiar şi spectacolele de sunet şi lumină

Nu pot să-l recheme pe Thebes la cele o sută de porţi

Gigantice coloane de piatră se ridică dese pe celălalt mal

Obeliscuri construite de una din fiicele lui Ramses al II-lea Ridicând ochii spre acele siluete lugubre Descopăr un spirit ascuns în tăcerea nopţii

Călătorii spre centrul realităţii

Povestea unei călătorii magnetice

Mă clătinam, cuprins de ameţeală

Aşezat în acest RER ce mă ducea cu iuţeală

Din piaţa Operei scăldată de o ploaie fină

La Saint Germain en Laye

Nici măcar însoţitorul nu-şi dădea seama

Eram singurul care o simţeam.

De la Erankfurt asurzit de tunet

La universitatea din Heidelberg, într-o maşină rezervată

De la Mainz la vechea fortăreaţă Koblenz.

Pe puntea luxoasei nave ce cobora pe Rin.

Nici măcar experimentatul ghid nu observa.

Eram singurul care capta acea scânteie.

De la micul Scheidegg aflat sub zăpadă

La Jungfraujoch, în trenul alpin.

De la gara din Cornavin pe unde părăseam ţara.

Până la Paris, la fereastra TGV-ului lansat cu cea mai mare viteză, Era ceva ce nu puteam să-ncredinţez nici unei benzi, video sau de alt fel, Nici măcar să povestesc la telefon când îi sunam pe-ai mei în ţară

La prova unei bătrâne gondole pe un canal din Veneţia, în

taxiul care mă ducea la Heulige, în inima pădurilor Vienei, într-un colţ al maşinii hâţâindu-se, al metroului ticsit din

Madrid, Pe scaunul din avionul coborând spre Heathrow-ul cuprins de ceaţă

Era ceva ce nu puteam găsi în niciun ghid, în nicio scriere, Ceva ce niciun satelit nu putea să transmită.

Am întâlnit o mulţime de oameni ce vorbeau în diverse limbi, Am sărit în tot felul de vehicule, în rătăcirea mea pe vechiul continent, Dar nicio harta nu o indica, căci forma nu are Acea forţă tainică ce m-a stăpânit, venită de undeva din inima Terrei.

De care întreaga mea fiinţă se mai cutremură încă.

49

Cetatea nebună în acest oraş
Locuitorii, cu pielea neagră
Sunt îmbrăcaţi la ultima modă
Musculoşi, bine făcuţi
Pălărie albă, haine albe, pantofi albi
În acest oraş
Cerşetorii cu barbă nerasă
Iau taxiul
Bărbaţi în smoking, cu un băţ în mână
Scotocesc gunoaiele din spatele curţilor
Dacă te plimbi pe străzile acestui oraş
Scuzaţi-mă, scuzaţi-mă e formula generală de salut
Umăr la umăr îţi disputi calea
Evitând cu agilitate trupurile ca să treci
Şi să te pierzi în mulţime cu pas vioi
Crepuscul la Istanbul
De la picioarele podului din Galata zumzăind de lume
M-am îmbarcat pe un mare feribot, vopsit în alb
Care m-a dus legănat de valuri, de cealaltă parte a Bosforului
Pasagerii ce se agitau în jurul meu într-o limbă pe care n-o înţelegeam
Pleacă din zori să lucreze în partea europeană

Şi revin acasă, la Scutari.

Când soarele scăpată în apus.

Soarele ce coboară îmbrăţişează cerul dintr-o spărtură a norilor.

Iar în momentul în care atinge Tracia şi dispare dincolo Partea de pod dinspre Asia E măturată de sărutul lui martie, în stânga mea, un cartier nou, înţesat cu imobile mari. Strănut. În faţa mea, Cuplul de tineri turci e încă Pe vechea lor bancă, aşezaţi unul lângă celălalt, Şuşotesc plini de veselie, Indiferenţi la variaţiile peisajului. Deodată, simt sub picioarele mele amplificându-se huruitul maşinilor

Feribotul se pregăteşte să vireze iar bătrânul oraş de dincolo, de pe scunda colină E deodată pus în valoare, scăldat în albastrul crepusculului.

În faţa noastră se ghiceşte palatul Topkapî

Iar mai departe, în lumina proiectoarelor.

Cupola de la moscheea sultanului Ahmet

Și cele șase minarete ce strălucesc cenușii

În timp ce în vârf scânteiază un corn.

Mi se părea că timpul și-a inversat cursul

Şi că zăresc o bătrână cetate otomană de acum câteva secole

Ce ţâşneşte în faţa ochilor mei de spectator ce visează.

Deodată, pe un pod, un grup de femei

Al căror văl de pe cap se ondulează sub briză.

Murmură o litanie pioasă

Cu ecoul asurzit de cântecul muezinului.

În faţă, sub şuierul vapoarelor care se duc şi vin.

Palatul Dolmaş înalţă nu departe de valuri

Alba lui siluetă barocă.

Am coborât nu peste mult timp pe celălalt mal, la Scutari, în jurul unei pieţe scăldate în penumbră

Mai supravieţuiesc acolo case de lemn clătinându-se, cu ferestre ieşind iar pe ici-colo se înşiră birturi în aer liber.

Simt puţintică foame, La invitaţia unui tânăr negustor

mustăcios Devorez un chiş-kebab. Rachiul înmulţit cu apă a devenit alb-lăptos

Şi-mi pare că are un miros de farmacie.
Ridic încet paharul şi-mi potolesc setea.
Privirea-mi a urmărit mişcarea
Şi se opreşte pe un colţ al grosolanei barăci
Dintr-o fotografie în alb-negru, un portret al lui Atatürk
Mă fixează din ramele lui.

*

Însemnări despre New York
Sala de baie la Tiffany
Un oraş de zgârie-nori
Două state lipite unul de altul
Trei mari aeroporturi
Patru stadioane
Cinci cartiere
Curg pe acolo şase râuri
Traversate de şapte poduri
Strada numărul opt te îndreaptă spre sud
Numărul nouă în jurul satului Greenich
Zece muzee de-a lungul Central Park-ului

Să alergi prin Central Park Ziua mici adorabile veveriţe Noaptea terifianţi agresori

Pe Broadway în Grădina de Iarnă în serile cu lună se adună pisicile pe streşini

Marea scenă e şi ea un mic depozit de murdării
Cântă şi dansează veseli
O revistă muzicală populată de apariţii
Posedate de spiritul mort al lui T.S. Eliot
Jellicle cats
Înălţate spre plafonul imens

O briză a serii suflă-n această noapte de început de mai înjurai celei de-a 42-a străzi şi pe Broadway

Pe stradă neonul firmelor străluceşte în întunecimea nopţii
Craniul lui Kafū literatul în zdrenţe încălţat cu *geta*

Cu o umbrelă în mână îmi deschide calea

I like yours eyes, you're just my size.

Fd like you to like rae as much as you like în colţul străzii numărul şase Langurosul cântec al unei blonde Care-şi revine dintr-o beţie Sau poate dintr-o răceală

Just like a prayer, your voice can take me there, Just like a muse to me

O briză a serii suflă-n această noapte de început de mai

Craniul din faţa mea a dispărut

Unul din aceşti tineri lupi sclivisiţi

Costumat la modă şosete negre pantofi strălucitori

O valijoară în mână

Trece, repede prin faţa mea cu o blondă la braţ în metrou

La încrucişarea dintre Lexington şi strada 59 Coborârea subterană spre tenebre Nu e decât o scară spre infern în buzunarul de la spate al pantalonilor

Cinci bancnote de câte zece dolari

Aşteptându-mă să văd ţeava unui pistol lipându-mi-se de faţă

Mâinile sus

Purtat de hula unei menajerii

Ghişeul de bilete

O colivie blindată de oţel ce-nconjoară un stejar

...WAITING AREA Pe celălalt peron ilizibilă Mă asigur că nu e nicio figură suspectă Stau nemişcat cu un aer de detaşare

Să slobozi o urină ce pute a coca-cola

Pe resturile unui hamburger digerat se ridică vaporii

O enormă pictură murală vopsită în negru cu spray Puţin cam neclară datorită tentativelor de ştergere Peste care cineva grăbit a scris de curând HATE RACISM

Entropie

O erupţie turbionară de energie negativă afroamericană, hispanici

Asiatici irlandezi italieni, sânge amestecat, o rasă nediferenţiată

Un mozaic de trecători indiferenţi Aşezaţi sau mergând, cu buzele ţuguiate Cei mai mulţi cu ochii plecaţi în drum spre văgăunile infernului

*

Pe malul Angarei

*

Soarele ce apune e uluitor.

E trecut de ora 21, ora de vară.

De pe celălalt mal se repercutează ecourile Transsiberianului.

Un lung convoi de marfă îndepărtându-se.

Deasupra munţilor împăduriţi cu un verde întunecat.

O perdea de raze purpurii împrăştie ultima fărâmă de căldură a zilei

Pe care străinul o simte cu ochii săi obosiţi.

Aşa trebuie să fi fost şi-acum vreo patruzeci de ani

Când prizonierii japonezi, după ce terminau muncile zilei îşi spălau în apa rece venită din Baikal

Sudoarea trupurilor lor epuizate, de subnutriţi.

Soarele de vară aruncând pe ape imaginea sa instabilă.

Trasează pe finele valuri miraculoase eşarfe de aur

Iar strălucirea lor străpunge lacrimile şi perlele de sudoare lipite de pleoape.

Fără-ndoială mai dureroase în ochii lor când soarele îşi trimitea reflexele.

Îmi spun că pentru soldaţii japonezi

Trimişi pe aceste pământuri la începutul secolului.

Cu chipurile semănând fiecare cu cele-ale rudelor

Lăsate de cealaltă parte a mării.

Mingea de foc înroşindu-se pe măsură

Ce coboară spre munţii Barguzin

Trebuie să fi părut mai mare şi mai aprinsă

În mijlocul norilor pe care-i vopseşte în mov.

Iar acum două secole.

Când pescarii de pe I se, cei ce eşuau pe una din insulele

Aleutine.

Fură aduşi în Kamkiatka, la Ohotsk, La Yakutk, la Irkutsk

Soarele ce-l zăreau în crepuscul, pe malul râului (Această gară şi clădirile albe nu existau pe atunci) Trebuie să fi răspândit o lumină mult mai strălucitoare Pe imensul covor verde-al taigalei. Acum – la începutul lui august 1986 – M-am căţărat în frumoasele cartiere ale periferiei din Irkutsk. Şi mă-ntorc de la cimitirul japonez, ascuns într-un colţ, în mijlocul unei vaste păduri. Stăm aşezat, cu capul descoperit Pe o veche bancă din micul parc.

Crepuscul de sânge. Un rest de căldură întârzie pe strada Gagarin, plină de praful uscat, cenuşiu.

Pe unde trec mici pâlcuri

De oameni ce se întorc de la slujbă, perechi de copii, turişti.

În căutare de răcoare pe sub umbrare.

Mă întorc. Acolo, pe mâna dreaptă. Se ridică acoperişul muzeului local, şi ecourile vesele ale tinerilor

Ce se distrează dansând rock

Se revarsă de la Hotelul Inturist din apropiere

Izbindu-mă în apus.

*

*

Câinele din Pompei

Câinele mă urmează

Dând din coada sa. cenuşie.

Pe după micul muzeu din mijlocul ruinelor.

Gigantica erupţie a Vezuviului din primul secol al erei noastre

A înghiţit oraşul sub cenuşă şi pietre.

Cauzând moartea multor oameni şi animale.

Săpăturile au permis să se găsească acolo, de pildă.

Un câine zăcând, cu labele din faţă chircite dureros.

Surprins de moarte, de cenuşă şi de gazul fatal.

Ai crede că a revenit în viaţă

Şi s-a redresat dintr-un salt

Ca să-mi încurce paşii.

Îl văd alergând după mine, dar decalajul orar îl face să se clatine.

Urcând străzile pavate cu piatră cioplită De-a lungul urmelor adânci lăsate de cai.

Vastul forum cu dale de tuf calcaros

E plin de bucăţi de cărămidă şi de coloane distruse.

Viâicî-ilia alGpdiic CE-i inw AIJO – aia iun un jo. jl-i

Erau pentru cetăţenii de altă dată un loc ideal de plimbare

Şi de-ntâlnire.

Oraşul fantomă, ieşind la iveală puţin câte puţin după secolul al XVIII-lea.

E străbătut cu paşi lenţi

Cu un câine cenuşiu încurcându-mi-se printre picioare.

Templul lui Apolon, cel al lui Jupiter, Curia, biroul de vot, tribunalul, Bursa, Piaţa, Tezaurul, grânarul, şcoala, Marele teatru, odeonul, palestra, amfiteatrul, Termele, lupanarul, WC-eele publice etc. Animalul, fără lesă, ţopăie acum Aruncând în jur priviri curioase.

Am în mână un plan al acestui dedal de drumuri.

Am trecut de răspântia lui Orfeu.

Iată o brutărie, un bistrou, un magazin de fructe, un han.

O spălătorie, o şelărie, o curelărie

Şi alte magazine ce străjuiesc strada.

Epuizat de drum, obosit peste măsură

Am sfârşit prin a mă rătăci.

Abia atunci câinele a rămas în urmă

La intrarea unuia dintre aceste localuri şi-a început să latre.

Pe pământul brun al casei dispărute

Era încastrată copia tovarăşului meu cu labe.

Cu partea dinapoi arcuită, cu coada ridicată.

Ai fi zis că-i pe punctul de a sări asupră-ţi.

În faţa labelor din faţă adunate, aceste cuvinte: CAVE

CANEM

Gravate în mozaic cu litere negre.
Ce ţâşneau în ochii mei ca tot atâţia spini.
Ieşire la Lucerna întrerupând negocierile comerciale
De la Handelsbank din Zürich
Am plecat spre Lucerna, cu o maşină închiriată.
Drumul urca între două văi
Doar câteva pete de zăpadă semănate pe faţa munţilor
Prin geamul abia întredeschis
Vântul rece de martie îmi izbeşte fruntea.
Era, cred, pe la jumătatea ultimului februarie
Când am vizitat această staţiune estivală pentru prima dată.
Ningea atunci deasupra lacului celor Patru Cantoane.
Malurile lui dispăreau sub un covor subţire.
La picioarele podului, unde lunecau albe siluetele troleelor
Venind dinspre piaţa gării, în faţă.
Se adunaseră lebede mari
Agitându-se cu bătăi de aripi.

Astăzi se bucură de-un soare blând, îşi etalează leneşe aripile Lunecă nonşalante pe apă. Tocmai am trecut de podul Spreuer cu galeria sa de lemn pe jumătate dărăpănată în care. Am văzut tablouri din Evul Mediu, în mijlocul şuşotelilor unor cupluri în vârstă Veniţi până la malul lacului ca să profite

De acest soare neobişnuit anotimpului, înainte de-a se întoarce braţ la braţ, ca îndrăgostiţii.

Străinul care sunt
Scăpa-va bare într-o zi de trepidantele sale ocupaţii
Ca să viziteze un loc tot atât de liniştit
Să se strecoare
Ca aceste perechi ori ca lebedele?
Îmi reiau locul la volan.
Şi drumul spre Zürich şi spre bancă.
Smoky Mountain
Un miros înţepător de amoniac.

Instinctiv, îţi duci mâna la nas.
Pe vârful pantofului meu acoperit de praf
Atârnă o bucată de pepene înnegrită.
Un ghemotoc bâzâitor de muşte aurite se năpusteşte.
Mizeriile se-nghesuie în faţă ca să formeze munţi
O reţea întreagă de drumuri şerpuieşte între şirul de *barong-barong* – barăci lipite
Unele de altele prin ziduri de-a curmezişul.
Din trei părţi un patchwork
Căptuşit cu tablă ondulată şi vinilin.
Mai înghesuită decât un cal într-o boxă mă întâmpină
O familie numeroasa.
Soarele şi aversele tropicale
Fac ca mizeriile în fermentaţie să putrezească degrabă
Şi să ardă cu fumul slab al unui foc ce abia pâlpâie.
La jumătatea pantei acestui relief artificial.
Bărbaţi şi femei, bătrâni şi copii întorc mizeriile cu vârful unei vergele
Şi aleg tot ce are oarecare valoare.
Cutii de conserve şi sticle goale, saci de nylon.
Bucăţi de sticlă, recipienţi de plastic.
Iar apoi oase de pui, de vacă, de porc…
Scotocesc totul sistematic, nu le scapă nimic
Vâră totul în coşuri de bambus ori în saci.
Sosesc apoi maşinile de gunoi. MADE IN JAPAN.
Pline până la vârf de deşeurile Manillei.
Şi toată această mulţime grăbindu-se ca un singur om
Ca să fie primul care scormone.
Nu departe de golful Insulei Cocomo cu profilul lui de tigvă
Unde se varsă apele murdare de la Navotas.
Pot zări înălţând capul, drept în faţă.
Ridicându-se un munte ce fumegă în înaltul cerului.
Arde sub strălucirea unui soare torid.
În vârful lui pâlpâie o biserică
Al cărei portal e de mult zăvorât.

— O, Tatăl nostru care eşti în ceruri când vei veni oare în ajutorul Acestor nefericiţi?…

Gazul pătrunzător te usturǎ şi umple de lacrimi
Ochii mei de pasăre trecătoare
Pe acolo, ameţit, între aceste coline fumegând.
De după vălul ce-mi tulbură vederea.
Un băiat în cămăşuţă murdară, îmi surâde cu drag, cu degetele în formă de V.
Viziune a unui înger ce se apropie.
La picioarele statuii lui Natsagdori
Sfiosule băiat.
Stai sub această statuie albastru-întunecată
De cel puţin trei ori mai mare decât tine
Te-nalţi spre enormul piedestal
Replică a masivelor din adâncul acestor înalte platouri.
Priveşte acest om cu stiloul în mână.
Observă-l încă o dată
Cu ochii tăi limpezi.
E îmbrăcat în tunica mongolă
Şi-i poţi zări cizma ce se ridică-n sus
La baza genunchiului pe care-l ţine ridicat.
Ai spune că e gata să-ţi vorbească.
Dacă ştii ceva despre acest vlăjgan
Chiar dacă mai puţine
N-ai vrea să mi le spui şi mie?
Puloverul roşu cu gulerul rotund se potriveşte bine
Cu chipul tău tăbăcit, cu pletele scurte
Aş crede, băiete, că eşti un japonez.
Dar limba nu mi-o înţelegi
Şi cu un gest stângaci îţi arăt
Privirea sa calmă
Ca să te-ntreb unde priveşte atât de departe.
Către munţii cei nalţi, acoperiţi de pădurile nordului
Spre acea ţară în care s-a născut?
Sau spre vântoasele de nisip ale pustiului Gobi din miazăzi

Acea ţară pe care a slăvit-o?
Ori mai degrabă spre miraculoasele ape de la Haraa
Ce scaldă imensitatea stepei în care-şi alerga caii?
Dacă poţi, citeşte-mi, rogu-te, cele cinci rânduri gravate în marginea stelei lipită de piedestalul
De care te sprijini
Descifrează-mi acele litere de aur cu vârfurile ridicate în sus
Dinţii tăi strălucesc într-un larg, mut surâs, Tinere necunoscut, ce capul îţi pleci, întâlnirea noastră din această piaţă din Ulan
Unde m-am oprit să-ţi vorbesc…
Cu gesturi lipsite de cuvinte şi să rixez pe pelicula aceasta zi şi tu ţi-o vei aminti într-o zi. Ne vom mai vedea oare vreodată la picioarele statuii lui Natsagdori? Să ne dăm mâna pentru revedere.
Noapte în Gobi
Iluzie a simţurilor mele poate?
Această nesfârşită bâzâială mecanică.
Această pulbere de mari puncte luminoase
Lansând o chemare spre stepa prăbuşită în beznă.
Am lăsat în urmă mirosul de lapte fermentat
Şi stau în faţa intrării de la iurtă.
Deasupra mea, departe, către dreapta
De la nord la sud în cerul nopţii de un albastru intens
Curge râul de nisip scânteind de argint.
Pe fiecare din malurile sale prinse, în diagonală.
Strălucesc două mari, remarcabile pietre preţioase.
Sunt, fără-ndoială, Vega şi Altair.
Da, da! Aveam abia vreo trei ani într-un mic sat de pe înălţimile din Tamba.
Mama mă ţinea la piept iar eu aveam mâna strânsă de sânul ei greu.
Am ridicat o privire temătoare prin beznă, pieziş şi revăd acea gigantică grămădire de astre. Acum lebăda îşi desfăşoară

aripile, Scăldată în mii de strălucitoare paiete îmi pare mai strălucitoare şi mai apropiată când se apleacă aproape atingându-mă. Arhipelagul din care vin e la mii de kilometri depărtare De-acest pământ fără hotare. Câte alte amintiri n-aş putea să mai deapăn

Despre aceste minunate ceruri ale nopţii de vară?

Nu de mult, într-o noapte asemănătoare acesteia

Ieşeam cu o torţă în mână

Dintr-o colibă situată aproape de vârful muntelui Fuji.

Abordam ultima porţiune mai abruptă.

Şi acolo, m-am trezit căţărându-mă dintr-un salt până la aştri.

Altă dată, mă aflam la Biwako Valley.

Asistam la un festival de muzică folk în aer liber.

Culcat în iarbă, ascultam ghitara şi

Ochii mei s-au ridicat spre un cer spuzit de stele.

Departe de locul acela, tocmai treceam munţii Hidaka

Şi mă aflam într-un ranch unde am fost găzduit

Traversam preria ce duce de la Obihiro la Kamishihoro.

Acelaşi înstelat cer albastru, împărţit în noaptea aceea cu vacile.

Cândva, trăiam singur la Shihoku, Rătăceam pe plajă cum fac şi-n aceste clipe, Când pe la marginea capului Ashizuri adâncit în întuneric, S-a trezit în mine semănătura de lumini de deasupra mării. Şi-mi mai aduc aminte de ţărmurile lui Manzag Unde sub mângâierea brizei tropicale Am crezut c-o să-mi dea lacrimile la spectacolul de sus Din cerul miezului nopţii în care domnea albastrul cristal al zilei.

Şi totuşi, cel mai minunat dintre aceste ceruri nocturne Nu ar putea rivaliza cu cel care mi-a fost oferit azi. Nici chiar murmurul firicelului ce se revarsă din Calea lactee

Din vecinătatea acestui Săgetător descoperit nu fără osteneală, Ce nu atinge Pământul nostru.

O asemenea abundenţă de astre m-a dat gata, încovoiat mă reîntorc spre iurtă

Unde, cu un gest, sunt invitat să intru
De fetiţa acestei familii de păstori.
În penumbră stăruie o uşoară mireasmă de lapte.
Oile au intrat în ţarc
Şi turma lor doarme, liniştită.
Printre ierburile ce se întind până departe
Sub minunatul cer înstelat
Sub care oamenii aceştia, animalele lor împreună cu mine
Ne vom culca fără a rosti vreun cuvânt.
O mică planetă *i-i*
Roteşte-te roteşte-te o mică planetă
Sunt acum în mijlocul Orientului Undeva prin Arabia, undeva în deşert înioi «; Nimeni nu ştie pe unde mă aflu J
Bunii mei prieteni sunt animalele cu care mă joc.
Roteşte-te roteşte-te o mică planetă Am ajuns acum La Polul Nord Nimeni nu ştie unde mă aflu Buna mea prietenă e gheaţa cu care noaptea dorm
Roteşte-te roteşte-te o mică planetă sunt acum într-o Navă astrală
Nimeni nu ştie unde mă aflu Prieten mi-e universul în care mă scald.

În r

Pământul natal
Nu de mult, Deguchi Wanisaburo
Avu, pe lacul unde era castelul, un vis faimos.
Sfida puterea zilei
Şi prezise ruina Imperiului.
Odinioară, Akechi Mitsuhide îşi adună aici războinicii, înainte
De-a păşi pe crestele de dincolo de bi-no-saka
Spre a năvăli în Honnoji.
Altă dată, tot acolo

Ashikaga Takauji ridică împotriva Shogūn-ului
Stindardul revoltei.
Trăiau în munţii aceştia
Hoarda lui Shuten Doji și căpcăunii săi de tovarăşi.
S-a scurs multă vreme de atunci în timpurile zise vechi
Bălteau acolo ape roşii în unduire veşnică.
Şi astăzi, la fiecare inundaţie
Se formează un lac ca-n timpurile din vechime
Iar puhoaiele se revarsă
Mai roşii decât sângele rebelilor.
Flori de cireş
Într-un sat
Părăsit
Un cireş secular
Plecat sub povara
Florilor
Petalele roz
Limpezi atât de limpezi
Luminează împrejurimile
În întunecatul
Colţ al unui bar
Un bătrân pescar ridică paharul
Braţul drept dezgolit
Lăsând să i se vadă pe piele
Un tatuaj
O floare de cireş îmbobocită
Un miros de parfum împrăştie în preajmă

Crizantema
Florile Crizantemei se deschid în depărtare ca
Faţa unui om
Ciuruit de vărsat

Panaş al unui foc de artificii
Una albă una galbenă
Mici cercuri desenate
Florile de Crizantemă sunt aranjate Simboluri
Embleme de familie Anumite fosile de crizanteme sunt aplicate întocmai Pe coliere în chip de mari cordoane
Căzute în mizerie aceste flori înainte de-a se usca şi-a muri
Vor fi admirate în durata lor
Domnilor
Frunzele lor să fie pregătite într-un prânz *Tempera*.
Mesaje din necunoscut i
Dacă bietele mele cuvinte ar putea
Să treacă peste întinsele ape
Şi fetiţei ce sapă pământul
Să-i şteargă câteva picături de pe frunte
— *juiiin-An x* bK
Dacă firava-mi voce-ar putea
Să treacă peste aceste creste-ale munţilor
Şi copilului ce suferă pe stradă
Să-i mângâie oleacă inima înfometată
Tinere prieten ce-mi soseşti de pe continent Fii mesagerul meu şi-n dulcile cuvinte-ale limbii tale încredinţează brizei ce traversează arhipelagul Aceste accente ce zboară până departe
Spune-mi, poţi tu oare s-auzi Mesajele sosind din Univers? Spune-mi de poţi să aşezi în şiruri pe hârtie Iluminările ivite pe lume?
Plin de căldură e trupul omului şi cu blânda sa inimă cu gesturile sale mai prompte Decât a recilor terminale de ordinatoare Poate să primească şi să transmită cuvintele venite necunoscut din
Să se identifice cu ele şi să le împărtăşească
Cea mai mare fericire
Pentru cei ce trăiesc pe planetă
Cât inima le bate în piept e să izbutească
Să schimbe gânduri şi energie cu

Alte fiinţe de dincolo de Univers

Poţi oare să dai naştere Prin comunicare cu o altă fiinţă unui nou trup, unei vieţi noi Poţi să zămisleşti

Prin transmiterea gândurilor tale

Un alter-ego ce va şti să meargă singur?

Pasajul secret de sub capitală în parcul înconjurat de ziduri înalte – 5 f> J: e **; Din faţa ambasadei Vaticanului: naa:, 3>, tţă/ţ; te *t* Ţârâiau greierii */f şi*

Ascunşi în umbra unui boschet.: o – nu aco; *w*, *i*...): „R<! La sfârşitul acestei călduţe încă după-amiezi °J M»; Cântecul lor n-ar fi putut fi mai asurzitor.

Eram la intrarea centrului de la Chiyoda Ichibancho, în subsolul unui mare edificiu vopsit în alb

De-a lungul unei străzi strâmte, cu sens unic.

Un bătrân consilier slab ca un ţâr

De la Centrul de Studii Economice al Industriilor Distribuţiei

Arbora un palid surâs pe chipul său bărbos

Dădăcind într-un murmur continuu

Pe un tânăr asupra cheltuielilor sporite de la Kyōto:

În situaţia blocajului politic actual Trebuie să fim conştienţi De obstacolele ce se ridică-n faţa noastră şi să ştim găsi o ieşire...

Încăperea era agreabil climatizată. Fotoliul său se roti pe jumătate, îmi întoarse spatele. L-am părăsit pe directorul cu splendid păr argintiu M-am regăsit deodată în întunecatul

7.9

Pasaj subteran.

Fără-ndoială trebuie să existe o ieşire.

— Excuse me... The exit?... Am bâiguit, ştergându-mi cu palma fruntea scăldată de sudoare, în faţa unei doamne între două vârste, de naţionalitate incertă cu care tocmai m-am încrucişat.

Această neagră văgăună

Nu duce cu adevărat nicăieri?

Am sfârşit prin a reuşi să ies într-o străduţă inundată de soare într-un cartier rezidenţial puţin frecventat de maşini.

Ridicând ochii am văzut frunzişul des ţâşnind din zidul înalt

Al ambasadei Vaticanului, unde-am simţit

Izbindu-mă-n ceafa scăldată de sudoare

Corul asurzitor al greierilor

Puţin dispuşi ca să tacă.

Arima în ţara jucăriilor

Ah, nu e fără-ndoială intrarea în Paradis

Gardieni în uniformă, cu pălărie roşie

Salută cu un ostentativ gest militar

Pe-aceşti turişti din provincie în semn de bun-venit într-un atrium, aproape de intrarea principală

O enormă prăjitură decorată

Dar nu!

Un ceas enorm de douăzeci şi şase de picioare

Venind de nicăieri

O explozie de veselie şi de muzică

Cadranul din ţara minunilor începe să se rotească

Şi o întreagă colecţie de jucării mai mari şi mai mici

Se pun în mişcare, controlate de un ordinator

Tehnicieni de televiziune şi locomotive cu aburi

Humpty Dumpty bate aerul cu braţele şi râde ca un isteric Cizmele roşii ale Magicianului din Oz Soldaţi mai mici mai mărunţei Un model în miniatură al navetei spaţiale în acest zoo cu animale de pluş să rătăceşti şi s-arunci o privire întregul personal deghizat în clowni Invită la o purtare grotescă

S!

Cuprinsă în braţe cu un gest automat Fermecătoarea păpuşă vorbitoare., Se-opreşte deodată din plâns înconjurat de personaje unice Lumea îţi apare un vis

Cât costă?

Amintirea copiilor te împinge la visare

Mă adresez micii negrese din magazin

Fără o vorbă îmi indică preţul

Apoi apasă pe-un buton al casei cu o mână de expertă în acel moment revin din nou pe pământ

La standul FAO Swartz

Ca să mă regăsesc deodată singur.

Greierul

Dacă eu dacă eu dacă eu

Dacă eu dacă eu dacă eu Dacă eu dacă ei i dacă eu

Dacă eu dacă eu dacă eu

Dacă vremea dacă vremea dacă vremea Dacă vremea dacă vremea dacă vremea

Dacă vremea dacă vremea dacă vremea Dacă vremea dacă vremea dacă vremea

Dacă liber dacă liber dacă liber Dacă liber dacă liber dacă liber

Dacă liber dacă liber dacă liber Dacă liber dacă liber dacă liber

Falsificatorul

Sunt tipograf

Şi fac bancnote false.

Cu hârtiile astea falsificate îmi asigur pâinea

Comand costume şi-mi plătesc locuinţa.

Nimeni nu bănuieşte c-aş fi falsificator Până şi trezorierul de la Banca Japoniei Primeşte imitaţiile mele ca mărunţiş pentru ţigări şi oferă cu ele cadouri pentru soţie şi pentru şefii săi.

Sunt tipograf

Şi fac bancnote false.

Într-o zi mi-am plătit impozitele cu hârtiile astea falsificate

Apoi am fost vizitat de-un inspector.

M-am trezit deodată în faţa unui judecător şi-ameninţat cu articolul 148 al Codului penal. La urma urmei, banii mei erau cei buni iar frumoasele, oficialele lor bancnote – nişte zdrenţe.

O viziune printre flori la Nagasaki

Cerul varsă o ploaie fină pe marginea drumului. Se clatină globurile unui colţ cu hortensii.

Aici, sunt numite *câakusa*
Tânăra japoneză, cu talia subţire.
S-a oprit în faţa tufelor cu inflorescenţe palviolete.
Aplecată deasupra lor, a încreţit fruntea
Şi a surâs sub umbrela ei roşie.
Mers leneş printre doi pereţi verticali
Panta cu dalele ude îmi aminteşte marea lucitoarea carapace de ţestoasă
Zărită deunăzi.
De la şcoala confesională din vârful colinei
Se-apropie mici grupuri de şcolari.
Îi întâlnesc rătăcind
De-a lungul vechilor lăcaşe europene.
Gălăgioşi au uitat de rozarii
Şi coboară spre lumea lor.
Akkă tobai… Akkă tobai…
Îmi revine deodată-n auz
Cântecul pe care-l fredona tânăra mea ghidă.
Acum ea nu mai e aici
Dar din spatele umbrelei ei roşii
Ţâşneşte viziunea sângeroasă a oraşului cu sute de clădiri
Martirizate în timpul acestui război.
Golful adânc, prelungindu-se-n golfuleţe în faţa mea, sub burniţa ce se cerne, Globurile hortensiilor devenite roz-pale. Se leagănă imperceptibil.
Okinawa noaptea
Albi Negri Galbeni
Puternici Firavi Groşi
Slabi Mijlocii Mari Mici
Bărbaţi Femei Femei Bărbaţi Bărbaţi Bărbaţi
Iată-i Iată-i Câtă lume!
Adulţi Copii Tinerei
Tătici Mămici Bătrâni precoci Familii
Soldaţi Susţinători Patroni de tripou Chelneriţe
Turişti Cineva neidentificat Et caetera

Se amestecă Se-nghiontesc Colcăială pestriţă
Ies din pământ unul după altul.
Nu e decât jumătatea lui februarie
Dar vântul nopţii suflă cu o blândeţe primăvăratică.
De ici-colo în noaptea tropicală
Mai mulţi decât japonezii sunt ceilalţi
Pe care iată-i coadă unul după altul.
Mă aflu la Nakanomachi, cartier al plăcerilor
Nu departe de baza USA de la Katena-Okinawa.
Neoanele cu inscripţii în engleză şi în romaji
Clipesc echivoc, trag cu ochiul împrăştie vagul în lumina zilei.
Okinawa-bază nucleară? Dacă ţara întreagă se-ndignează Această temă supărătoare e lăsată la vestiar
De cuplurile cu pielea de culori diferite
Ce se agită într-un amestec îndrăcit şi vulgar în ritmul unui rock-hard asurzitor.
Şi totuşi suntem în Japonia încă un pahar din acest *awamori* înmulţit cu apă
Atât de puţin familiar gâtlejului meu
Şi beţia mă asaltează.
Sub ochii mei de *Yamatonchu*
Dintr-o uriaşă reclamă de film zărită la o răspântie
Tocmai iese o frumuseţe brună cât se poate de dezbrăcată
Pe care o văd depărtându-se, singură, cu părul în vânt
Iar pe insulele acoperite de baze militare
Deodată se răstoarnă noaptea.
Aniversare
Furtuna se revărsa în zori
Era greu să deschizi uşa camerei în dimineaţa aceea în coborâre ascensorul gemea prevestitor în apropiere o motocicletă prinsă-ntr-un accident rutier
Era în ziua aceea opt decembrie
Ziua în care adoratul John Lennon a fost ucis
Ziua următoare era cea a naşterii profesorului M

Ultima zi de depunere a raportului meu
Greva de pe linia Japonia-Vest
M-a lăsat mofluz pe peronul gării
Nimic mai bun de făcut decât să te duci la un film şi-apoi să revii
Să cinezi cu bătrânul paznic al locului în ziua îndepărtată în care Japonia a atacat cândva Pearl
Harbour-ul
Bombăne de fiecare dată când deschide gura.
S9
Ironice
Din lac în puţ
De câtăva vreme
Nimic din ce duc la gură
Nu-mi prieşte.

Sake-ul autohton, tovarăş singurătăţii mele mă leagănă într-o dulce beţie Dar mahmureala ce urmează Nu-i fără-ndoială un cadou pentru ficatul meu. Iar orezul gătit de mine însumi în cambuza ce-mi ţine loc de bucătărie Nimic nu spune c-ar fi prăjit cum se cuvine.

Păzește-te.

Chiar şi-atunci când deschid un borcan de *shiokara* sau de *tsukudani*.

Am impresia că-s o pasăre ciugulind pe păşune iar mandarinele din Iyo pârguite în vântul venind dinspre mare.

Deşi au gust bun în gură, E sigur că nu-mi vor scădea nivelul zahărului.

Mesele pe care le iau în altă parte
Au avantajul că-mi oferă prilejul de-a sta pe un scaun.
Dar prezenţa gândacilor şi-a şoarecilor
Nu-i deloc igienică.
Bento-xxrile distribuite în pachet la amiază
Sunt foarte bine gătite
Dar, mă jur, au condimente şi coloranţi sintetici din belşug.
Chiar şi omleta, la naiba.

Face să-mi urce colesterolul.
Ţigările, mi-am impus să nu mă mai ating de ele.
Dar vitaminele pe care le iau după fiecare masă
Dacă sunt cu-adevărat eficace
S-ar putea să aibă şi efecte secundare.
Cât despre cafea… Nu-i prieşte stomacului. /Wl
Trecut de cinzeci

Trăieşti singur, transferat într-un asemenea loc la să-ţi câştigi pâinea. Cu fiecare zi, toate astea te macină, Răul înaintează cu paşi mari, o ştii. Serile triste, când nu ai pe nimeni cu cine să schimbi o vorbă, Te-mping să intri prin baruri unde te-mbeţi şi când te-ntorci în celula ce-ţi serveşte de locuinţă Te simţi asemeni deţinutului care aude că e condamnat la închisoare pe viaţă.

Îmi închipui cu oroare
Că astfel îmi voi petrece restul vieţii.
Şi mă întorc cu fă a snrs crete
Cu pumnii strânşi, fără o vorbă
Până ce intru în criză, când strigătul îmi scapă:
Palinodie
Nicio creştere de preţuri nu e prevăzută.
Nicio creştere de preţuri nu e în discuţie anul acesta.

Nicio creştere de preţuri nu e în discuţie înaintea unui anumit termen

Se va face totul să nu avem creştere de preţuri. Pentru moment, orice creştere de preţuri va fi refuzată. Nicio creştere de preţuri nu va fi imediat acceptată. Chiar dacă o creştere de preţuri va interveni, asta se va petrece mai târziu.

Orice creştere e de evitat în măsura posibilului. Unii murmură că nu vom putea evita creşterea de preţuri, dar chestiunea e încă în studiu. E posibil că nu va putea fi evitată o creştere de preţuri, dar la ora actuală ar fi prematură. E bine să punem chestiunea oportunităţii unei creşteri de preţuri. Nu ne-am pronunţat încă în favoarea unei creşteri de preţuri.

Pentru moment, nu dorim nicio creştere de preţuri. Ezităm

în faţa unei creşteri de preţuri dar astă va fi probabil necesară în cursul anilor. Creşterea de preţuri va fi neîndoios necesară în viitorul apropiat.

Creşterea de preţuri e inevitabilă. Să ne decidem: vom creşte preţurile.

Maşina

O maşină a scris o maşină a calculat

O maşină a copiat o maşină a vorbit

O maşină a făcut o maşină o maşină a făcut o maşină care face maşini o maşină a produs o maşină şi aceasta operează o maşină

O maşină a unei maşini a maşinii

O maşină a estropiat o fiinţă umană o maşină a lichidat un bărbat o maşină a unei maşini a maşinii maşinii

O metaforă de la sfârşitul secolului în acest secol eufemismele nu mai au căutare Nu vă fie. teamă de numele acestui microb Numiţi-l pur şi simplu HIV

Strămoşul lui din inima Africii Centrale Purtat de maimuţele verzi şi de cimpazei Dă o raită la descendenţii săi, pitit acum în sângele omului Gata să-şi construiască oribilu-i imperiu

Alegoria secolului trecut: Oribila tuberculoză Sifilisul blestemat şi lepra Mai bine să deschideţi ochii larg martori ultimului horcăit al omului de Sida vrăjit

E sfârşitul de secol al acestei metafore Fine baloane de latex ne apără împotriva acestor jalnici microbi Rogu-vă, nu vă ascundeţi după deget

Începutul sfârşitului

Dorinţa de neant să te bucuri de clipă Dorinţa de-a nu face nimic Abandonându-te spaţiului

După toate belelele Rămâi aici liniştit După toate aceste discursuri Ţine-ţi gura, nu spune nimic

O durere fulgerătoare

O durere de dinţi

Un sfredel înfipt în carnea gingiei

De pe scaunul de lângă fereastră

Din coridorul acestei impozante clădiri
Ridică-ţi ochii şi vezi, cerul e cu mult mai înalt.
29
Nu va fi pus sub sticlă
Nici întâmpinat cu aplauze
Nici primit în triumf
Şi nimeni nu se va-ntoarce spre el.
Dar se mişcă
Respiră
Rezistă
Acolo unde nu te-aştepţi niciodată.
Peştişorule, te-ai ridicat la suprafaţă şi iată că te scufunzi din nou Lăsând câteva bule.
Ai dreptate. Te-aprob
Că vrei să-ţi continui viaţa
O viaţă obscură.
Întoarce-te la tine însuţi Leapădă-te de aliaţi ia să faci faţă duşmanului Vântul se-abate în rafale
Pentru moment rezistă Singurătăţii mulţimii cu zumzetul ei asemenea Roţilor de maşină
O lungă aşteptare şi nimeni nu a venit Nici nu va veni, fii sigur
Rămâi lipit de zid în picioare, un nimic întors
Sondând abisurile beţiei.
98.
Lăiaie-te în soarele darnic cu spatele la drumul tău, întinde mâna, cu degetele răsfirate, Spre depărtările cerului inaccesibil.
Scânteile licăresc şi cad
În adâncul nopţii.
Apucă – strâns cu mâna şi smulge
Durerea ce-ţi colcăie-n maţe.
Bătrânele idei te umplu de greaţă şi încă mai speri şi mai speri Pradă acestei dureri în coborâşul tău către adâncul pământului în această spirală artificială care te-nghite pas cu pas.
Au săpat totul

Au săpat totul şi-au făcut ca nouă şoseaua
Totul săpat şi-au îngropat conductele de apă
Totul săpat şi le-au înlocuit pe cele de gaz
Totul săpat şi-au îngropat firele electrice
Totul săpat şi-au instalat canalele de scurgere
Totul săpat şi-au construit metroul
Totul săpat şi-au transformat străzile-n mlaştini

101

Celebra actriţă
Vâna muşte
Pe trotuarul din faţa farmaciei.
Cu aceleaşi mişcări ce le avea altă dată în faţa camerelor.
Pozând ca pe ecran.
Repeta fără-ncetare acelaşi gest
Pe buze cu acelaşi surâs îmbietor.
Ce dacă o maşină îi stropea cu noroi
Rochia în culori vesele
Ea continua să privească trecătorii.

*

De onoruri şi recompense
S-a bucurat până acum
Iar mulţimile au aplaudat-o.
Acum camerele au dispărut
Ca şi realizatorii ce-au lansat-o.
Strada tocmai s-a golit.
Dar ea se dăruieşte cu toată fiinţa ei
Şi urmăreşte cu insecticidul de reclamă
Muştele desenate pe afiş.

Şedinţe

Pentru a pregăti şedinţa generală Alegem un comitet director. Câţiva întârziaţi.

Pentru a alege comitetul director Formăm o comisie specială. Câţiva somnolenţi.

Pentru a pregăti comisia specială Alegem o comisie permanentă. Câţiva renunţă pe la jumătate.

Pentru a pregăti comisia permanentă Alcătuim un mic comitet. Unii nu deschid gura.

Pentru a pregăti acest mic comitet Ţinem o şedinţă de pregătire. Absenţi.

Pentru a pregăti această şedinţă pregătitoare Dăm un banchet. Antren general.

*

Legende

A fost cândva, în Spania.

Pe vremea când continentul american a fost descoperit – O redutabilă flotă imperială

Invincibila Armada.

Or, când a ieşit în larg s-atace Anglia

S-a întâmplat să fie făcută bucăţi

Iar numeroase vase s-au scufundat.

A fost cândva, în Anglia.

Pe vremea când nu se mai purtau bătălii în Pacific.

O navă din trufaşa Royal Navy.

Prinţul de Wales.

Una ce uimea lumea cu silueta ei impozantă.

Or, angajându-se într-o bătălie contra forţelor japoneze

S-a întâmplat ca o teribilă canonadă

Să o trimită în fundul mării cu oameni şi bunuri.

A fost cândva.

Pe vremea când cel de-al doilea război mondial era pe sfârşite.

O mândrie a Marelui Imperiu Nipon, Yamato, cel mai mare cuirasat din lume, se spune. Or, s-a-ntâmplat că-n drum spre Okinawa, Yamato fu prins sub focul încrucişat al aviaţiei americane, şi se scufundă frumos în valuri.

A fost cândva.

Pe vremea când războiul rece împărţea lumea în două.

O insulă pe nume Okinawa, toată plină de baze

Ale prestigioasei US AIR FORCE.

Considerată o fortăreaţă inexpugnabilă.

Or, plecând de-acolo să bombardeze Vietnamul de Nord s-a întâmplat

Că mulţi piloţi au fost ucişi şi n-au mai revenit să aterizeze pe puntea de unde au decolat.

A fost cândva.

Prin epoca noastră, vreau să zic, în care străzile răsunau De paşii militarilor ieşiţi din sala de pachinko Un prim-ministru japonez aflat în vizită în Statele Unite Vorbea despre ţara sa, cât e de lungă de la nord la sud, la despre un portavion invincibil Or, s-a-ntâmplat ca un mare cutremur să zguduie nordul

Mării Japoniei şi un tsunami de rău augur să măture coasta, Ne lăsând în urma lui nimic Niciun suflet măcar.

Arta de a ucide

N-ar fi putut să treacă prin altă parte, nu Decât pe sub nasul meu, pe sub nasul MEU? Acest plictis ce fuge ca o zebră. Simţurile mele aflate la pândă ţintesc. Butelia de bere ce zăcea pe covor A fost culeasă rapid. Îmi înarmez braţul şi zvârr! către nesimţitul intrus.

Să nu credeţi că-mi închipui c-aş fi războinicul

Din vremea Războaielor civile

Ce doboară c-o piatră păsările din zbor.

Oboseala de după o zi de muncă

O adorm cu una sau două pahare de bere

Ce mă fac să cad într-o stare de dulce euforie.

Să trăieşti ca un celibatar în fiecare zi nu e deloc uşor.

Să-ţi umpli vremea după ce dejunul e gata.

Timpul e lung şi te apasă greu.

Despre cele sfinte, s-avem iertare.

Şi apoi n-am niciun chef să-mi împart viaţa cu una din acele animale de casă

Şi mai mult, să fiu generos şi să iert când se îndoapă cu micile mele economii.

Încep să lansez din nou aceeaşi butelie.

Celălalt, perfidul.

Tocmai dispare într-un colţ mai întunecat

Al camerei ignorând ce e menajul
Când nu ştiu al câtelea tir
Şi-atinge ţinta, lovitura a fost norocoasă
Şi adversarul e terminat, dat peste cap.
S-a zbătut, a dat din picioare
Dar acum e imobilizat.
E terminat
Mizerabil sfârşit
Pe care-l constat pe viu, apropiindu-mă.
Cu adevărat
A meritat-o, pare a spune
Zâmbetul crud ce-mi răsare pe buze
Şi murmur încet, cântărindu-mi silabele:
— E bine pentru tine.
O comedie

Un craniu de culoare gri-brună apucă un revolver îşi ia drept ţintă propria inimă

Sub gemetele roţilor sale gripate o uzină îşi îndoieşte eforturile spre a rivaliza cu opera de distrugere şi reparaţii.

Sosite din larg păsări de mare grăbesc spre liman şi dau alarma Pământul e pradă chinurilor bolii lui Weil

Cei doi porumbei

La această operă sângeroasă, doar brutele atinse de cataractă Hăituite de comenzi şi de trompete aplaudă.

Un porumbel a murit Celălalt porumbel a coborât
Un porumbel a murit Celălalt porumbel a plecat
Un porumbel a murit Celălalt porumbel a chemat
Un porumbel a murit Celălalt porumbel aplecat
Un porumbel a murit Celălalt porumbel n-a mai revenit
109
Qlatz
Necropola
Kurna se pronunţă în japoneză Ku-ru-na, ceea ce înseamnă

să nu vii.

Locul fără voce

Urzazat înseamnă în limba berberilor locul fără voce.

Priveliște cu casbah

Casbah (arab.) 1) Palat, edificiu principal. 2) în Africa de Nord – citadelă, parte fortificată a orașelor.

Croaziera nebună

Poetul nipon utilizează numele Yasser în câteva jocuri de cuvinte intraductibile în limba română. Primul Yasser, scris în alfabet japonez, înseamnă a slăbi (adică slăbind grăsanul). În Vnccgrrn io-ul de cuvinte se bazează ns caracterul chinszssc al literelor, aici aluzia vrând să spună al optulea rege, al optulea torent.

No

Orfeu la Volubilis

Volubilis era în anul 40 e.n. Capitală, perioadă în care regatul Mauritaniei era cucerit de Imperiul Roman.

Colțul mormintelor familiei Saad

Mihrâb (arab.). Firidă ornamentală în peretele unei moschei (indicând direcția spre Meca).

Note despre New York *Kafū Nagai* (1879 – 1959). Celebru scriitor japonez.

I like your eyes, you're just my size, I'd like you to like me as much you like

Citat din *Doamnele nopții* de Kafū Nagai

Just like a prayer, your voice can take me there, Just like a muse to me

Citat din *Like a Prayer* de Madonna

Geta. Saboți de lemn.

Smoky Mouniam

Loc de depozitare a deșeurilor în apropierea Manillei, în continuă fumegare datorită rapidei descompuneri a resturilor sub influența căldurii toride.

În

La picioarele statuii lui Natsagdori

Natsagdori (1906 – 1937). Descendent al unei familii de nobili. Poet considerat părintele literaturii mongole moderne. Autor de poeme, romane, eseuri. Takashi Arima a vizitat Mongolia în două rânduri (1986, 1987).

Pământul natal

Deguchi Wanisaburo (1871 – 1948). Conducător al sectei Shinto Omoto. A fost închis în timpul celui de-al doilea război mondial pentru crima de lezmaiestate.

Akechi Mitsuhide (1528 – 1582). Celebru general japonez. A atacat pe stăpânul ţării, pe Nobunaga Oda. Care a fost silit să se sinucidă.

Ashikaga Takauji (*305-1358*). *Apus* capăt shogūnatului de la Kamakura. Primul shogūn al perioadei Muromachi.

Shuten Doji. Bandă de bandiţi legendari, deghizaţi în demoni. Au trecut prin nordul oraşului Kyōto spre a trăi în muntele Ce.

Apele roşii. Kameoka, oraşul natal al poetului Takashi Arima, era numit altă dată Tamba (apele roşii).

Crizantema

Tempera. Aliment prăjit.

Pasajul secret de sub capitală *Khiyoda-Ku*. Arondisment central din Tokio. Cartier rezidenţial şi universitar.

O viziune printre flori la Nagasaki *Akkă tobă*. Cel mai cunoscut cântec al copiilor din regiune. Se cântă de Anul Nou. Eroina cântecului e o prostituată, repudiată pentru că a acceptat de la un străin o rochie de mătase.

Okinawa noaptea

Awamori. Alcool foarte puternic obţinut din distilarea trestiei de zahăr.

Yamatonchu. Termen ce desemnează un japonez originar din altă insulă a arhipelagului, considerat nesănătos de cei născuţi la Okinawa.

Din lac în puţ

Sake. Băutură tradiţională japoneză obţinută prin fermentarea orezului (berea de orez).

Bento. Mâncare tradiţională japoneză, din orez, cu diferite condimente.

Shiokara. Ouă, maţe de peşte cu sare.

Tsukudani. Aliment în conservă, fiert în sos de soia.

Cuprins

Ulise şi Toyota sa (Prefaţă)
O scurtă Odisee
Metamorphosis Sotiros…12
Zeul fulgerului de pe Acropole…13
Misterele de la Cnosos…14
O fabulă…15
Împrejurimile Delfi-ului… 16
La poalele muntelui Parnas…17
O scurtă Odisee…18
Viziunea Europei…20
Trandafiri de nisip
Necropola…24
Monstrul din Gizeh… 25
Sahara în zori…26
Un băiat la Marrakesh…28
Locul fără voce…29
Miracolul de la Abu Simbel…30
Scenă-n mişcare… 31
Privelişte cu casbah…32
Valea morţilor…
Croaziera nebună
Satul trandafirilor
Orfeu la Volubilis
Pentru un tânăr.:
Colţul mormintelor familiei Saad
Sacrul şi profanul
La Kom Ombo…
Fantoma din Karnack…
Călătorii spre centrul realităţii

Povestea unei călătorii magnetice…
Cetatea nebună…
Crepuscul la Istanbul…
Însemnări despre New York…
În metrou…
Pe malul Angarei…
Câinele din Pompei…
Ieşire la Lucerna…
Smoky Mountain…

La picioarele statuii lui Natsagdori
Noapte în Gobi… O mică planetă…
Flori de dres
Pământul natal
Flori de cireş
Crizantema
Mesaje din necunoscut
Pasajul secret de sub capitală
Arima în ţara jucăriilor
Greierul
Falsificatorul
O viziune printre flori la Nagasaki
Okinawa noaptea
Aniversare
Ironice
Din lac în puţ
Palinodie
Maşina
O metaforă de la sfârşitul secolului începutul sfârşitului
Au săpat totul
Celebra actriţă
Şedinţe
Legende
Arta
O comedie

Cei doi porumbei
Note 110
118